

# PSALMI



# PSALMI

(2014–2017)

---

◆

## Julija Fjedorčuk

S poljskog prevela  
Milica Markić



**HELIK**S

*Naslov originala*  
Julia Fiedorczyk:  
PSALMY

Copyright © Julia Fiedorczyk, 2017  
Copyright © 2024. za srpsko izdanje, Heliks

*Izdavač*  
Heliks

*Za izdavača*  
Brankica Stojanović

*Urednik*  
Bojan Stojanović

*Lektor*  
Aleksandra Dragosavljević

*Ilustracije u knjizi i na koricama*  
Copyright © Artur Skowroński

*Štampa*  
Topalović, Valjevo

*Tipografija*  
Janson Text

Prvo izdanje

ISBN: 978-86-6024-103-2

Smederevo, 2024.

[www.heliks.rs](http://www.heliks.rs)



Co-funded by the  
Creative Europe Programme  
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

# PSALMI



Slava ti, Niko  
Tebi za ljubav  
ćemo cvetati  
(Paul Celan, *Psalam*)

Drveće umire, ali san opstaje  
I samo ona ljubav izvrela iz sna  
ex animo  
ergo ne može u sebi samoj naći nasladu  
nego samo ljubavlju iz sna izvrelom  
(Ezra Paund, *Pesma XC*)

Preživljuću u tebi, da se ne bi plašila  
(Mirka Šihovjak, *Pre nego*)





## PREDEO S DEVOJČICOM

j&j

htela bih da im kažem – i njoj, njemu –  
legnimo na travu, legnimo u hlad nasukanih  
brodova. o sudbini neka misle ti platani,  
htela bih da im kažem, pogledajte,

ali ne kažem, nego milujem samo vedro nebo.  
sunce promiče i vidi se zelena žuna. zaspimo,  
htela bih da kažem oboma, budimo  
ćilim, klupko prašine, ali ne kažem,

nego stojim u oblaku smešku i ne kažem – *vrati se*,  
dok ona k svetu hrli, po travi trči,  
a drugi neko umire tog časa –

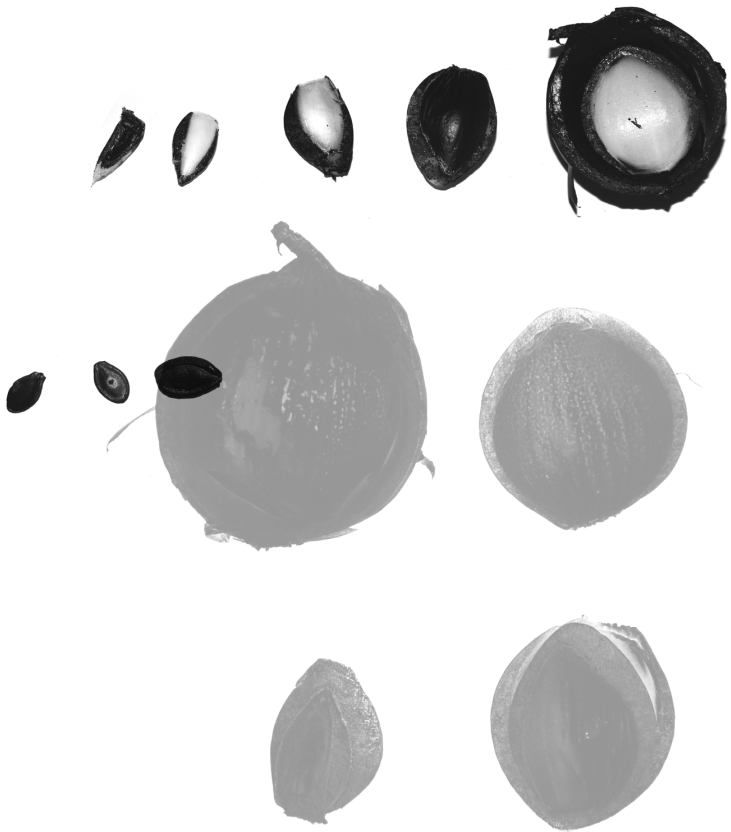
## PSALAM I

m.m.

neke pesme više ne možeš da napišeš  
neke nisi mogao ni ranije.  
noću očajavamo zbog dece, utopljene  
dece, obešene dece, spaljene  
dece, gladne dece, dečjih igračaka  
u srušenom avionu, jer materinstvo  
je doživotna robija, a očajanje traži atraktivne  
i kurentne oblike da se u njih odene,  
da se zakloni, da se zaštititi;  
zato bolje ćuti, kažem, zato kažem: nijedna  
vaša kost da se ne prelomi, recimo,  
„ništa vam ne nedostaje“, recimo,  
„i biće kao drvo sađeno kraj vode žive“ –

## PSALAM II

Proždirači moga tela,  
kako bi glasio kanon našeg prijateljstva?  
dva kvadratna metra kože,  
kraj sveta je moj stan,  
trideset kvadratnih kilometara  
ćelijskih membrana doma gospodnjeg  
nasušnog plus voda;  
voda, voda za žednog, pijte  
iz mene nasilnici moji,  
prijatelji moji,  
ljubavnici moji,  
ne ukvasivši noge putem po moru mome  
doviđenja, do sutra –



## PSALAM III

na kom jeziku da ti govorim, sunce  
da bi ogrejalo sutra za moje dete da bi  
ogrejalo i pokrenulo tkiva jestiva,  
cirkulisanje,

kako to da otpevam svom detetu,  
kako tebi da pevam, planeto, da bi mi oprostila  
što sam rodila glad što sam rodila  
pitanje

neutvrdivo, kako da obezbedim  
izdašnost stvoriteljki – bakterija  
čistu kišu vazduh i glukozu  
la la

da legnemo i zaspemo, da se probudimo,  
da legnemo i zaspemo, da se probudimo,  
gravitacijo:

tefi tefi  
la la

da nas polegneš i zaspíš, i da nas probudiš?

## PSALAM IV

četrdeset jedna godina ljudskog života bez rata  
da li je dovoljno jedno telo?  
(prezimali smo lošu vest i sad otpočivamo)

(preprolećili smo lošu vest, 2500 ih se utopilo)  
ti ljudi su tvoji  
i ljudi ne-tvoji

(preživismo u gradovima heljde i kinoe  
gradovima bez glutena)  
nadamo se životu  
udvostručismo životni vek i on raste li raste

(preživismo u kultivisanim čudesima prirode)  
ne boj se,  
(u kiši piksela u lavirintu veštačke gladi)

ne boj se, kćeri  
broj naših eksperata raste li raste  
nadaj se životu većem  
i životu sve većem

(u crvenoj pustinji pod visokim azurnim talasom)

ne boj se

kćeri moja i ne-moja

na zelenim pašnjacima

kćeri moja i ne-moja

tamo je tiha voda i paša bez dna

(prezimismo preprolećismo rđavu vest i sad  
otpočivamo)

ti ljudi su tvoji i ljudi ne –

## PSALAM V

Lepota postoji, *la ermozura egziste* i rajeви  
nisu veštački, samo kako da imaš zelene  
lepeze ginka, i žute, i ljudska lica na suncu,  
i bisere arhitekture, kad misli o prahu u koji silazimo  
premisliš? Dva dana kasnije setiću se još samo teorije,  
setiću se šta smo govorili o matematici Alhambre  
i fragmenata pesme, zato se  
razodevam brzo, da uhvatim život  
na delu, da se nasitim dobra  
tvoga doma posred humova  
što se radošću opasuju, gde tražim i nalazim, tražim  
i ne nalazim, tražim i nestajem i –



## PSALAM VI

sekunde siplju kao konfeti, sunce  
klizi po oknima na sneg dok gubim  
obrise vid kosti i dom  
(moj varšavski od betona)  
izlučuje zvuke slične plaču:

danu,  
koji mi ispadaš iz ruku  
koji si skliznuo pod noge i pravo  
u crno blato među zvezdama, nakljukaj  
svoje posmrtno ostatke  
među moje majke razdeli ih deci  
koja su moja  
i nisu moja –

## PSALAM VII

j.č.

videla sam korenje iskljalog žita  
i ovde ću da podignem hram  
videla sam čist skelet guštera  
pomno oplevljen rilom mrava  
i ovde ću da podignem hram

prepoznajem glad omlatka  
trpko zrno jezika  
zemljinog rasipnika šapata  
vetru koji revnuje

videla sam stubove sunčanog svetla  
padali su na dno mora  
i ovde ću da potražim zaklon  
u tom jatru bezimernih riba

u zatrovanoj vodi  
u strahu iskričave omladi  
slanih reči jezika  
val za valom

„nek me goni neprijatelj moj, i neka me stigne;  
nek pogazi život moj“  
i ovde ću da podignem hram  
i ovde ću da potražim zaklon  
da bih se tovila kod nabrekle omladi  
vremena ljudskog nasušnog  
val za valom

i da bih prepoznala radost pravednika  
želuca pluća ruku i jezika  
koji me je govorio  
dok nje nije bilo  
dok me nije bilo